

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

**2010-2014 m. daugiametė programa dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės (Stokholmo programa)**

P7\_TA(2009)0090

**2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė piliečių labui“ (Stokholmo programa)**

(2010/C 285 E/02)

*Europos Parlamentas,*

- atsižvelgdamas į Lisabonos sutartį, ypač į jos nuostatas dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės (toliau – LSTE), taip pat į joje numatytą naują pagrindinių teisių apsaugos ir Sąjungos pilietybės stiprinimo teisinį pagrindą, į Lisabonos sutartimi pakeistus Europos Sąjungos sutarties 2, 6 ir 7 straipsnius, į Lisabonos sutartyje numatytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) Protokolą Nr. 8 dėl Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) ir į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija), kuri turi tokią pačią teisinę galią kaip ir Sutartys,
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 10 d. Komisijos komunikatą „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė piliečių labui“ (COM(2009)0262), kuriame pateikiami 2010–2014 m. Komisijos prioritetai LSTE srityje, į Komisijos atliktą Hagos programos ir veiksmų plano įvertinimą (COM(2009)0263) ir su tuo susijusią įgyvendinimo rezultatų suvestinę (SEC(2009)0765), taip pat į nacionalinių parlamentų, pilietinės visuomenės ir ES agentūrų bei įstaigų pastabas,
- atsižvelgdamas į Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės 2009 m. spalio 16 d. parengiamąjį dokumentą „Stokholmo programa. Atvira ir saugi Europa piliečių labui“ (14449/09),
- atsižvelgdamas į bendrus Teisės reikalų komiteto, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Konstitucinių reikalų komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi nuo to laiko, kai įsigaliojo Amsterdamo sutartis, LSTE yra labai svarbus Europos Sąjungos tikslas; kadangi labai svarbu grįžti prie pradinio Tamperės programos siekio, kuris apėmė baudžiamosios ir civilinės teisės aspektus ir kuriuo vadovaujantis didžiausias dėmesys skiriamas teisinės valstybės principams, pagarbai žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms,
- B. kadangi globalizacija daro įtaką ne tik finansų sektoriui, bet ir vis didesnę įtaką LSTE; kadangi dėl šios priežasties reikia bendresnio požiūrio ir priemonių, kurios padėtų spręsti skubius migracijos ir prieglobsčio klausimus, taip pat itin reikia, kad labiau bendrautų ir bendradarbiautų subjektai, dalyvaujantys vykdam teisingumo ir vidaus reikalų, vystymosi, tarptautinės prekybos ir socialinių reikalų politiką,
- C. kadangi pagal Lisabonos sutartį, kuriai neseniai pritarta balsuojant parlamente arba pagal referendumo procedūrą, bus pakeisti su LSTE susijusios politikos teisiniai pagrindai, tikslai, priemonės ir sprendimų priėmimo būdai,

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

- D. kadangi pagal Lisabonos sutartį nacionaliniams parlamentams pirmą kartą suteikiamos teisės ir institucinis vaidmuo turės teigiamą poveikį visų pirma LSTE plėtrai ir veikimui, taip pat ir dėl to, kad bus numatytos geresnės garantijos subsidiarumo principo laikymuisi užtikrinti,
- E. kadangi daugelyje teisingumo ir vidaus reikalų politikos sričių nacionaliniai sprendimai tampa neadekvatūs, taigi reikia europinio atsako į tarptautinius iššūkius migracijos, saugumo ir technologijų, įskaitant informacijos ir ryšių technologijas, srityse,
- F. kadangi ES vidaus sienų kontrolės panaikinimas yra vienas didžiausių Europos integracijos laimėjimų,
- G. kadangi Europos Parlamentas tiesiogiai atstovauja piliečiams Sąjungos lygmeniu, o valstybėms narėms Taryboje atstovauja jų vyriausybės, kurios demokratiškai atskaitingos savo nacionaliniams parlamentams; kadangi, atsižvelgiant į tai, būtinas parlamentarizmo stiprinimas Europos Sąjungoje turi būti grindžiamas dviem ramsčiais: viena vertus, Europos Parlamento galių, susijusių su visu Sąjungos sprendimų priėmimo procesu, plėtimu, ir, antra vertus, didesne parlamentų vykdoma savo nacionalinių vyriausybių kontrole,
- H. kadangi bendrų priemonių turi būti imamasi, kai jos priklauso Bendrijos kompetencijos sričiai, o europinių veiksmų turėtų būti imamasi tik tuo atveju, kai jie būtų sėkmingesni už nacionalinius veiksmus,
- I. kadangi turi būti išlaikytos ES piliečių teisės ir apsauginės teisės, visų pirma duomenų apsauga, ir kadangi bendrai teisingumo ir vidaus reikalų politikai turi būti toliau taikoma parlamentinė priežiūra,
- J. kadangi turi būti teikiama itin didelė svarba teisėkūros proceso skaidrumui, o nacionaliniai parlamentai ir piliečiai turėtų turėti galimybę sekti ir stebėti, kaip nustatoma ir įgyvendinama su LSTE susijusi politika,
- K. kadangi Lisabonos sutartyje numatytas Sąjungos prisijungimas prie EŽTK nepažeis pagrindinių teisių apsaugos Sąjungoje, grindžiamos Chartija ir Teisingumo Teismo praktika, taip pat taps labai svarbiu papildomos apsaugos aspektu, tuo pat metu turint mintyje tai, kad reikės aiškiai atskirti Europos žmogaus teisių teismo ir Teisingumo Teismo jurisdikciją,
- L. kadangi, siekiant griežtai ir laiku kovoti su organizuotu nusikalstamumu, sukčiavimu ir korupcija, taip pat ginti finansinius ES interesus, reikia stiprinti policijos ir teismų bendradarbiavimą, nuosekliau įtraukti Europolą ir Eurojustą į tyrimus, sukurti Europos prokuratūrą, taip pat pasiekti veiksmingų ir pamatuojamų rezultatų; kadangi ES piliečiai nori, kad ES atliktų didesnę vaidmenį kovoje su korupcija,
- M. kadangi kitų penkerių metų civilinės teisenos srities prioritetai turi atspindėti pavienių piliečių ir verslo atstovų reiškiamus poreikius,
- N. kadangi, norint taikyti abipusio pripažinimo principą, kuris yra LSTE pagrindas, reikia abipusio pasitikėjimo ir pasitikėjimo kitų šalių teisinėmis sistemomis, ir kadangi šias vertybes galima įtvirtinti tik užtikrinus abipuses žinias ir supratimą, t. y. sukūrus Europos teisminę kultūrą,
- O. kadangi Europos teisingumo erdvė turi būti grindžiama teisininkų, teisėjų ir prokurorų Europos teismine kultūra, kuri remiasi ne tik Sąjungos teise, bet ir kuriama didinant abipuses žinias apie nacionalines teismines sistemas ir jų abipusį supratimą, iš esmės peržiūrint universitetų mokymo programas, rengiant mainus, pažintinius vizitus ir bendrus mokymus, kuriuos aktyviai remia Europos teisėjų mokymo tinklas ir Europos teisės akademija,

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

- P. kadangi abipusis pasitikėjimas taip pat priklauso nuo tebevykstančio įvairių nacionalinių sistemų veiksmingumo ir rezultatų vertinimo, atliekamo ir nacionaliniu, ir europiniu lygmenimis; kadangi, kalbant apie tai, turi būti atsižvelgta į itin vertingą darbą, kurį atlieka Europos Taryboje veikianti Europos teisingumo veiksmingumo komisija,
- Q. kadangi įvairiose teisminės sistemos srityse veikiantys Europos tinklai (Europos teisėjų mokymo tinklas, Europos teismų tarybų tinklas, Europos Sąjungos aukščiausiųjų teismų pirmininkų tinklas, Europos generalinių prokurorų tinklas *Eurojustice*, Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose ir teisininkų tinklai) turi atlikti aktyvų vaidmenį toliau kuriant Europos teisminę kultūrą; taip pat atsižvelgdamas į savo 1991 m. rugsėjo 10 d. rezoliuciją dėl Europos teisės akademijos steigimo <sup>(1)</sup>, savo 2002 m. rugsėjo 24 d. poziciją dėl Tarybos sprendimo, kuriuo įsteigiamas Europos teisėjų mokymo tinklas, priėmimo <sup>(2)</sup>, savo 2008 m. liepos 9 d. rezoliuciją dėl nacionalinio teisėjo vaidmens Europos teisminėje sistemoje <sup>(3)</sup> ir savo 2009 m. gegužės 7 d. rekomendaciją Tarybai dėl ES baudžiamojo teisingumo erdvės raidos <sup>(4)</sup>,
- R. kadangi pastaraisiais metais labai daugėja elektroninių nusikaltimų, o dėl to kyla sudėtingesnių teisminių iššūkių ir užkraunama našta, mažinanti teismų pajėgumą; kadangi, atsižvelgiant į šiuos pokyčius, būtina apvarstyti galimybę steigti Europos kompiuterinių reikalų teismą, kuris specializuotųsi su kompiuteriniais nusikaltimais susijusių reikalų srityje,

#### ***LSTE perspektyvos pagal Lisabonos sutartį***

1. pažymi, kad naujoji daugiametė LSTE programa tikriausiai bus priimta ir įgyvendinama pagal naują Lisabonos sutartyje nustatytą teisinį pagrindą, taigi į šią programą turi būti įtrauktos visos Lisabonos sutartyje numatytos naujos, pagal kurias:

- patvirtinama, kad bendradarbiavimas Šengeno klausimais, įtvirtinantis asmenų judėjimo laisvę ES, yra esminis LSTE aspektas, taip pat patvirtinama tai, jog reikėtų toliau plėsti Šengeno erdvę;
- kiekvieno asmens pagrindinių teisių apsauga ir skatinimas ir teisių, teisingumo, solidarumo bei įvairovės Europos kūrimas yra neatsiejamas Europos politikos vertybės; jos yra Europos darbotvarkės prioritetas ir ES institucijos bus raginamos gerbti vienodų teisių visiems žmonėms principą;
- sprendimų priėmimo procesą sustiprins įprastos teisėkūros procedūros taikymas, o viso proceso teisminę priežiūrą atliks Teisingumo Teismas;
- taikant papildomas apsaugos priemones bus prižiūrima, kad LSTE srityje būtų griežtai laikomasi subsidiarumo ir proporcingumo principų, t. y. bus užtikrinta, jog tam tikras skaičius nacionalinių parlamentų galėtų pradėti vadinamąją išpėjimo procedūrą, o kiekvienai valstybei narei bus suteikta teisė taikyti vadinamąją sustabdymo procedūrą, kai valstybė narė mano, kad teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose teisės akto projektas gali turėti įtakos pagrindiniams jos vidaus sistemos aspektams; tuo atveju, kai bus taikoma sustabdymo procedūra, paprastai vyks tvirtesnis bendradarbiavimas tarp pagrindinei grupei priklausančių valstybių, kurios nori integruoti savo politiką;

<sup>(1)</sup> OL C 267, 1991 10 14, p. 33.

<sup>(2)</sup> OL C 273 E, 2003 11 14, p. 99.

<sup>(3)</sup> Priimti tekstai, P6\_TA(2008)0352.

<sup>(4)</sup> Priimti tekstai, P6\_TA(2009)0386.

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

2. pastebi, kad ES veiksmams bus labiau pasitikima, kadangi jie bus grindžiami nauja arba pakeista teisine tvarka, be kita ko, naujomis nuostatomis dėl pagrindinių teisių, įskaitant tautinių mažumų teises, apsaugos, naujomis nuostatomis dėl kovos su bet kokia nelygybe, ypač vyrų ir moterų nelygybe (SESV 8 straipsnis), ar bet kokia diskriminacija (SESV 10 straipsnis), nuostatomis, pagal kurias skatinamas skaidrumas visose ES institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose (SESV 15 straipsnis), nuostatomis dėl asmens duomenų apsaugos nuo privačiųjų ir viešųjų subjektų piktnaudžiavimo (SESV 16 straipsnis), taip pat nuostatomis dėl konsulinės ir diplomatinės apsaugos (SESV 23 straipsnis), bendros politikos prieglobsčio ir imigracijos srityse (SESV 77 ir tolesni straipsniai), trečiųjų šalių piliečių integracijos skatinimo (SESV 79 straipsnio 4 dalis) ir gero administravimo tobulinimo (SESV 298 straipsnis);
3. pabrėžia Teisingumo Teismo jurisdikcijos išplėtimo be apribojimų svarbą tiek priimant prejudicinius sprendimus visais su LSTE susijusiais klausimais, tiek sudarant Komisijai sąlygas inicijuoti pažeidimo tyrimo procedūras <sup>(1)</sup>;
4. pažymi, kad dėl nacionalinių išimčių piliečiams ir įmonėms sudėtingiau naudotis teise kreiptis į teismą visoje Europos LSTE ir tai mažina skaidrumą, taigi, siekiant teisingumo, nuoseklumo ir paprastumo, šių išimčių, jei tik įmanoma, reikėtų vengti;
5. palankiai vertina tai, kad pagal Lisabonos sutartį bendro sprendimo procedūra bus įprasta teisėkūros procedūra tose LSTE srityse, kuriose iki šiol ši procedūra netaikoma, taip užtikrinant, kad parlamentinė priežiūra bus taikoma įvairiems Europos teisingumo ir vidaus reikalų politikos aspektams ir priemonėms, patvirtintoms siekiant įgyvendinti šią politiką; mano, kad Europos Parlamento įtraukimas į tarptautinių susitarimų ratifikavimą yra ne kas kita, kaip būtinas Parlamento galių ir kompetencijos, suteiktų jam Europos Sąjungos viduje, išplėtimas, ypač sprendžiant dabartinio trečiojo ramsčio klausimus;
6. mano, kad valstybių narių tarpusavio ir valstybių narių bei Europos Sąjungos solidarumo principas įgauna ypatingą reikšmę LSTE ir kad šis principas turi tapti aktyviu privalomu solidarumu, visų pirma, dėl sienų kontrolės, imigracijos, civilinės saugos ir solidarumo sąlygos;
7. pabrėžia, kad ES pagrindas yra laisvės principas; pažymi, kad saugumas, tarnaujantis šios laisvės palaikymui, turi būti užtikrintas vadovaujantis teisinės valstybės principu ir jam turi būti taikomi iš pagrindinių laisvių kylantys išpareigojimai; teigia, kad saugumo ir laisvės balansas turi būti vertinamas iš šios perspektyvos;

#### ***Nuoseklesnė, skaidresnė ir demokratiškesnė daugiametė programa***

8. laikosi nuomonės, kad Stokholmo programa, visų pirma, turėtų:
  - migracijos problemas spręsti vadovaujantis solidarumo principu;
  - ieškoti geresnės piliečių saugumo (pavyzdžiui, išorės sienų apsauga, asmenų, kaltinamų tarpvalstybiniais nusikaltimais, baudžiamasis persekiojimas) ir jų asmens teisių apsaugos pusiausvyros;
  - užtikrinti tinkamą piliečių teisę kreiptis į teismą; ir
  - išspręsti praktines problemas, su kuriomis piliečiai susiduria Europos Sąjungoje dėl to, kad joje esama skirtingų teisinių sistemų;

<sup>(1)</sup> Atsižvelgiant į Protokolo Nr. 36 dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų 10 straipsnį ir SESV 276 straipsnį.

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

9. mano, kad įgyvendinant šią programą ir vadovaujantis lojalaus bendradarbiavimo principu prioritetinis tikslas turėtų būti siekis užtikrinti, kad piliečiai galėtų naudotis lygiaverte pagrindinių teisių apsauga visur, kur jie bebūtų, neatsižvelgiant į tai, ar jie susiduria su Sąjungos, įskaitant agentūras ir kitas įstaigas, ar su valstybių narių valdžios institucijų veikla, ir kad nė vienas neturėtų nepalankesnių sąlygų naudotis pagrindinėmis laisvėmis, kurios pripažįstamos Sąjungos piliečiams pagal žmogaus teisių tradicijas ir visoms valstybėms narėms bendrus teisinės valstybės principus;

### **Parlamentų bendradarbiavimas**

10. nurodo, kad remiantis naujuoju pagal Lisabonos sutartį nustatytu teisiniu ir instituciniu pagrindu tolesni LSTE srities veiksmai gali būti rengiami tik glaudžiai ir tinkamu būdu bendradarbiaujant Europos Parlamentui, nacionaliniams parlamentams ir pilietinei visuomenei, kad būtų vykdomas atviras ir nuolatinis dialogas;

11. ragina skaidrinti teisėkūros procesą ES ir nacionaliniu lygmenimis ir palankiai vertina tai, kad taikoma įprasta teisėkūros procedūra, pagal kurią numatytos pačios palankiausios galimybės naudotis teise susipažinti su sprendimų priėmimo proceso dokumentais ir gauti informacijos apie jį, ypač tais atvejais, kai pasiūlymas dėl teisės akto gali daryti poveikį asmens ar piliečių teisėms, neatsižvelgiant į tai, ar pasiūlymas teikiamas Komisijos ar valstybių narių grupės iniciatyva;

12. siekdamas užtikrinti tarptautinio lygmens teisėkūros proceso skaidrumą, nes šiuo lygmeniu Komisijai suteikta Bendrijos kompetencija, o Parlamentui palikta tik pritarimo teisė, ir tai puikiai iliustruoja su Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencija susijusi įvykių eiga, pareiškia, kad yra pasirengęs atidžiai sekti naujausius Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos įvykius; įsipareigoja remti parlamentinio forumo, kurio veikloje galėtų dalyvauti suinteresuotieji Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų nariai, kūrimą, kad būtų parengta priemonių, skirtų parlamento narių informavimui apie naujausius su konferencija susijusius įvykius ir šios konferencijos darbą ir pasiektus rezultatus, ir sudaryta galimybių viešame forume rengti diskusijas įvairiais klausimais;

13. palankiai vertina tai, kad pagal Lisabonos sutartį sukurta laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės politikos vertinimo sistema, ir ragina glaudžiai bendradarbiaujant su Europos Parlamentu ir nacionaliniais parlamentais parengti konkrečią, būtent teisingumo srities, stebėsenos ir vertinimo sistemą, pagal kurią dėmesys būtų sutelktas į galiojančių teisės aktų, teisingumo vykdymo ir pagrindinių teisių apsaugos kokybę, veiksmingumą ir sąžiningumą; taigi:

— pažymi, kad šiuo metu LSTE srityje naudojamos kelios vertinimo sistemos ir kad šios sistemos turi būti sujungtos į vieną darnią sistemą, kuri apimtų visus aspektus nuo ex-ante vertinimo iki teisės aktų įgyvendinimo vertinimo;

— laikosi nuomonės, kad turėtų būti geriau koordinuojami įvairių ES įstaigų atliekami vertinimai;

— ragina parengti vertinimo sistemą, pagal kurią Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai galėtų gauti informacijos, susijusios su Sąjungos politika (SESV 70 straipsnis) ir Vidaus saugumo nuolatinio komiteto veikla (SESV 71 straipsnis), taip pat su Europolo (SESV 88 straipsnis), Eurojusto (SESV 85 straipsnis) ir Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (angl. FRONTEX), Europos prieglobsčio paramos biuro (EPPB) veikla ir su Šengeno sistema; mano, kad pagal šią sistemą Parlamentui turėtų būti užtikrinta teisė pateikti privalomą nuomonę dėl agentūrų direktorių skyrimo (kadangi Parlamentas yra ir biudžeto valdymo institucija);

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

— be to, mano, kad siekiant apibrėžti Parlamento bendradarbiavimą su nacionaliniais parlamentais LSTE srityje, vertėtų sukurti nuolatinį politinio lygmens atstovų forumą (du atstovai kiekvieniems rūmams ir du pakaitiniai atstovai), kuris posėdžiautų du kartus per metus bendrose patalpose, taigi realiuoju laiku galėtų dalintis visa, įskaitant ir įslaptintą, informacija, susijusia su LSTE; taip pat mano, kad nacionalinių parlamentų atstovams turėtų būti leidžiama dalyvauti Parlamento komitetų lygmens veikloje ir metinėse diskusijose dėl pažangos, susijusios su LSTE;

14. mano, kad pirmenybę reikėtų teikti tikslui sumažinti nemenką Europos lygmeniu priimamų teisės normų bei įgyvendinamos politikos ir jų įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu atotrūkį;

15. ragina periodiškai vertinti rezultatus, pasiektus vykdant daugiametę programą, ir aptarti juos per kasmet Europos Parlamento rengiamas diskusijas, kuriose dalyvautų pilietinės visuomenės atstovai, kurių metu daugiausia dėmesio būtų skiriama pagrindinių teisių apsaugai ES ir kurios būtų grindžiamos Tarybos, Komisijos, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (angl. FRA) pranešimais, taip pat nepriklausomų ekspertų vertinimais ir tyrimais, pilietinės visuomenės organizacijų pateiktais duomenimis ir Parlamento rezoliucijomis;

### **Teisių Europa**

16. mano, kad veiksminga pagrindinių teisių apsauga ir jų skatinimas yra Europos demokratijos pagrindas ir pagrindinė LSTE stiprinimo sąlyga; todėl tvirtai tiki, kad Taryba ir Komisija privalo aktyviai siūlyti priemones, skirtas pagrindinių teisių skatinimui;

17. be to, primena, kad vyksta Sąjungos prisijungimo prie EŽTK procesas ir kad, atsižvelgiant į šį prisijungimą prie EŽTK, nedelsiant reikia pradėti derybas;

18. ragina Komisiją toliau tobulinti tarpinstitucinį susitarimą atsižvelgiant į Lisabonos sutartį ir į EŽTK, Europos žmogaus teisių teismo ir ES institucijų santykių pasekmes;

19. prašo, kad būtų pateiktas aiškus ir išsamus pasiūlymas dėl teisių, kurias reikia užtikrinti atsakovams, siekiant užtikrinti, kad jie turėtų galimybę būti teisiami teisingame teismo procese, ir atmata šiuo metu taikomą laipsnišką požiūrį;

20. primena, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija bus privaloma tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir Sutartys, kad visos Chartijos nuostatos galios visoms LSTE srityje įgyvendinamoms priemonėms ir kad Teisingumo Teismas kontroliuos, kaip laikomasi Chartijos nuostatų; tačiau apgailestauja dėl to, kad pasirašytas protokolas, kuriuo remiantis ribojamas chartijos poveikis dviejų valstybių narių nacionalinei teisei, ir dar kartą išreiškia savo susirūpinimą dėl to, kad tai gali būti žmonių nelygybės priežastis;

21. ragina išsamiai ir nešališkai persvarstyti dabartinių laisvės ir teisingumo erdvės srities priemonių būtinybę, proporcingumą ir veiksmingumą, įskaitant jų poveikį saugant ir skatinant ES vertybes ir principus bei piliečių pagrindines teises; ragina atlikti kiekvienos naujos politikos srities, pasiūlymo dėl teisės akto ar programos poveikio vertinimą pagrindinių teisių ir ES vertybių požiūriu, ir šiame vertinime aiškiai nurodyti, kurioms pagrindinėms teisėms gali būti daromas poveikis ir kokių priemonių numatoma imtis šių teisių apsaugai užtikrinti laikantis proporcingumo ir būtinybės principų; mano, kad turi būti konsultuojamasi su Pagrindinių teisių agentūra visais teisėkūros pasiūlymo priėmimo procedūros etapais, jei dėl šių teisės aktų pasiūlymų būtų daromas poveikis pagrindinėms ir žmogaus teisėms ir prašo Komisiją kiekvienai Pagrindinių teisių agentūros ataskaitai parengti oficialų atsakymą, kuriame būtų numatyti veiksmai, skirti spręsti Pagrindinių teisių agentūros nurodytoms problemoms;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

22. ragina, kad ES vertybių skatinimas, įskaitant žmogaus teisių įtraukimą, būtų nuolatos įtvirtinamas kaip pagrindinis ES susitarimų su trečiosiomis šalimis ir visos LSTE išorės dimensijos tikslas, ypač atsižvelgiant į naujas priemones, šiam tikslui numatytas Lisabonos sutartyje; pripažįsta tinkamos ir nuoseklios vidinės žmogaus teisių politikos svarbą, siekiant įgyti ir išsaugoti būtiną išorinį patikimumą;

23. mano, kad mirties bausmė yra žiauri, nežmoniška ir žeminama bausmė ir ragina Europos Sąjungą ir jos valstybes nares energingai siekti, kad ji būtų panaikinta visose pasaulio šalyse;

24. ragina, kad LSTE išoriniu aspektu būtų gerbiamos, saugomos ir skatinamos žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės ir primygtinai reikalauja, kad tarptautinis bendradarbiavimas būtų pagrįstas šiomis vertybėmis, būtų nesitaikstoma su kankinimais, visiškai nebūtų vykdomi ypatingieji perdavimai ir visi šie atvejai būtų tinkamai ištirti siekiant jiems užkirsti kelią ateityje;

#### ***Kova su diskriminacija, integracijos skatinimas***

25. ragina imtis veiksmų, įskaitant sąmoningumo ugdymo kampanijas, skirtas plačiai visuomenei ir pažeidžiamoms grupėms, neformalaus švietimo iniciatyvas, nediskriminavimo ir lygybės aspektų integravimą į oficialią švietimo programą, kad ES piliečiai ir gyventojai būtų visapusiškai informuoti apie savo pagrindines teises, be to, ragina imtis veiksmų, kad ES ir valstybių narių institucijos, kurių veikla susijusi su LSTE, geriau suprastų ypatingą pagrindinių teisių svarbą, taip pat ragina numatyti nacionalinių arba ES lygmens būdų, kuriais būtų galima siekti žalos atlyginimo tais atvejais, kai tos teisės buvo pažeistos;

26. pabrėžia, kad didėjančios netolerancijos ES klausimą reikia spręsti ne tik visapusiškai įgyvendinant 2008 m. lapkričio 28 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/913/TVR dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis <sup>(1)</sup>, bet taip pat Europos lygmeniu priimant tolesnius teisės aktus dėl neapykantos sukeltų nusikaltimų;

27. laikosi nuomonės, kad įvairovė praturtina Sąjungą ir kad Sąjunga turi būti saugi erdvė, kurioje gerbiami skirtumai ir opūs nacionaliniai klausimai, taip pat ginami labiausiai pažeidžiami visuomenės nariai, pavyzdžiui, romai; taigi primygtinai reikalauja, kad Stokholmo programoje pirmenybė turi būti teikiama siekiant aktyviai gerinti piliečių žinias apie nediskriminavimo teisės aktus ir lyčių lygybę ir kovai su skurdu, diskriminacija dėl lyties, seksualinės orientacijos, amžiaus, negalios, religinių įsitikinimų ar tikėjimo, rasės, kilmės, tautybės ar priklausymo tam tikrai etninei grupei, taip pat kovai su rasizmu, antisemitizmu, ksenofobija ir homofobija, taip pat, kad būtų ginami vaikai ir mažumų grupės; laikosi nuomonės, kad reikia aktyviai ir visapusiškai vykdyti ir taikyti galiojančių dokumentų nuostatas ir turimas priemones, kad būtų kovojama su smurtu prieš moteris; taigi ragina ES pirmininkausiančią Ispaniją ir kitas po jos pirmininkausiančias valstybes nares savo pirmininkavimo laikotarpiu daryti pažangą įgyvendinant Europos šių nusikaltimų aukų apsaugos tvarką, kad būtų užtikrinta, jog šios aukos būtų vienodai apsaugotos visose valstybėse narėse;

28. primena, kad paprasto piliečio požiūriu viena iš didžiausių vidaus saugumo grėsmių yra socialinė atskirtis; pabrėžia, kad nedarbas ir kitos su pajamomis susijusios problemos, pavyzdžiui, pernelyg didelis išsiskolinimas, kuris dar padidėjo dėl pasaulinės finansų krizės, didina atskirties pavojų, o etninės mažumos yra ypač pažeidžiamos, nes joms dar kyla pavojus patirti diskriminaciją ir nukentėti nuo rasistinių nusikaltimų;

29. ragina Pagrindinių teisių agentūrą rinkti ir kaupti patikimus ir palyginamus statistinius duomenis apie visas diskriminacijos, įskaitant tautinių mažumų diskriminacijos atvejus, priežastis, užtikrinti, kad duomenys apie visas diskriminacijos priežastis būtų nagrinėjami vienodai, įskaitant palyginamus duomenis apie smurtą prieš moteris ES, ir kad šie duomenys būtų skelbiami lengvai suprantama forma, taip pat pritaria trijų Tarybai pirmininkausiančių šalių (Ispanijos, Belgijos ir Vengrijos) nuomonei, kad kiek įmanoma greičiau reikėtų pradėti galimą Pagrindinių teisių agentūros įgaliojimų persvarstymą ir kad atliekant šį persvarstymą atsirastų glaudesnio bendradarbiavimo su Europos Taryba galimybė, taip pat galimybė apsvastyti, ar nevertetų išplėsti Pagrindinių teisių agentūros kompetencijos srities, nes šiuo metu agentūra įgaliota vertinti pagrindinių teisių padėtį Europos Sąjungoje;

<sup>(1)</sup> OL L 328, 2008 12 6, p. 55.

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

30. patvirtina, kad ES ir valstybės narės turi dėti suderintas pastangas, kad pažeidžiamų asmenų grupės ir ypač romų bendruomenė visiškai integruotųsi į visuomenę, taip pat turi būti skatinama jų įtrauktis į švietimo sistemą ir darbo rinką ir imamasi veiksmų siekiant užkirsti kelią smurtui prieš juos;

31. pabrėžia, kad, nors ES teisės aktų leidėjai ir politikos formuotojai ir priėmė nemažai teisės aktų dėl kovos su visokeriopa mažumoms priklausančių moterų, ypač romų tautybės, diskriminacija, nebuvo padaryta didesnės pažangos; taigi ragina valstybes nares persvarstyti, kaip įgyvendinamos visos su visokeriopa diskriminacija susijusios politikos sritys;

32. mano, kad itin svarbu, jog ES parengtų direktyvą ir Europos kovos su smurtu prieš moteris veiksmų planą, kurių tikslas būtų užkirsti kelią smurtui, užtikrinti nukentėjusiųjų apsaugą ir vykdyti nusikaltėlių baudžiamąjį persekiojimą; mano, kad ES būtina sukurti mechanizmus, kuriuos taikant būtų galima užtikrinti, kad lyčių aspektas ir prekybos žmonėmis analizė būtų įtraukta į visas politikos kryptis, skirtas užkirsti kelią prekybai žmonėmis ir kovoti su ja;

#### ***Tvirtesnės teisės, susijusios su Europos Sąjungos pilietybe***

33. Pabrėžia, kad Lisabonos sutartyje numatyta piliečių iniciatyva reiškia, kad nuo šiol piliečiai galės tiesiogiai dalyvauti ES įgyvendinant savo suverenias teises ir pirmą kartą tiesiogiai prisidėti inicijuojant pasiūlymus dėl Europos teisės aktų; primygtinai reikalauja, kad ši nauja priemonė būtų įgyvendinama taip, kad tikrai skatintų piliečius ją naudoti, ir ragina Komisiją tinkamai atsižvelgti į visas iniciatyvas, kurios atitinka teisinius kriterijus;

34. palankiai vertina Lisabonos sutartyje numatyta piliečių iniciatyvą ir ragina Komisiją prieš pateikiant pasiūlymą dėl praktinio šios iniciatyvos įgyvendinimo, tinkamai atsižvelgti į Parlamento vaidmenį, taip pat į galiojančią teisę teikti peticijas;

35. ketina pateikti naują pasiūlymą siekiant iš esmės reformuoti rinkimus į Europos Parlamentą reglamentuojantį įstatymą; pakartoja savo poziciją, kad, siekiant paskatinti Europos piliečius dalyvauti Europos Parlamento rinkimuose jų gyvenamosiose vietose, sprendimus dėl tam tikrų priemonių priimti raginama Taryba turėtų palengvinti užtikrinti teisę balsuoti ir būti renkamu;

36. ragina valstybes nares visiškai įgyvendinti su Europos Sąjungos pilietybe susijusias teises, kad ES piliečiai kartu su savo šeimomis galėtų pasinaudoti laisvo judėjimo teise ir galėtų be apribojimų keliauti, dirbti, studijuoti, išeiti į pensiją, dalyvauti politiniame ir demokratiniame gyvenime ir be apribojimų gyventi kartu su šeima bet kurioje Europos Sąjungos šalyje, taip pat užtikrinti tai, kad jie išsaugotų visas socialines garantijas, neatsižvelgiant į tai, kur jie gyvena; mano, kad valstybės narės turėtų užtikrinti, kad ES piliečiai galėtų lengvai įgyvendinti savo teisę balsuoti vietos savivaldos institucijų rinkimuose;

37. ragina valstybes nares, nepažeidžiant nacionalinių šeimos teisės aktų, užtikrinti ES piliečiams, tiek įregistruotiems partnerystę, tiek susituokusiems, ir jų šeimoms judėjimo laisvę pagal 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje<sup>(1)</sup> 2 ir 3 straipsnius ir vengti bet kokios rūšies diskriminacijos bet koku pagrindu, įskaitant seksualinę orientaciją;

<sup>(1)</sup> OL L 158, 2004 4 30, p. 77.

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

38. ragina Komisiją ir valstybes nares išnagrinėti, kaip galima būtų palengvinti ES piliečių laisvą judėjimą ir padėti ES piliečiams, pasirinkusiems šią teisę įgyvendinti, integruotis ir dalyvauti jų pasirinktos priimančiosios šalies, į kurią jie pasirinko migruoti, gyvenime ir įgyvendinti jų laisvo judėjimo Europos Sąjungoje teisę;

39. mano, kad būtina užtikrinti, jog šiomis teisėmis galima būtų naudotis ir už nacionalinių valstybių ribų ir kad ES piliečiai turi turėti galimybę naudotis visomis savo ypatingomis teisėmis net ir už Sąjungos ribų; taigi pabrėžia, kad svarbu stiprinti konsulinės apsaugos koordinavimą ir konsulinių įstaigų bendradarbiavimą;

40. ragina valstybes nares sąžiningai ir nuosekliai laikytis įsipareigojimo užtikrinti Sąjungos piliečių konsulinę ir diplomatinę apsaugą, įgyvendinant susitarimus dėl minimalios konsulinės pagalbos, teikiamos ES piliečiams už ES teritorijos ribų;

41. ragina Tarybą ir Komisiją teikti pirmenybę skaidrumui ir geresnei prieigai prie dokumentų didinti, kadangi tai būtina siekiant į piliečius orientuotos ES;

42. teigiamai vertina tai, kad Stokholmo programoje minimas dalyvavimas Europos Sąjungos demokratiniame gyvenime; ragina Tarybą į Stokholmo programą įtraukti specialų skirsnį dėl tinkamų priemonių, būtinų siekiant sudaryti sąlygas moterims dalyvauti rinkimų kampanijose ir apskritai politiniame gyvenime ir tokiu būdu kovoti su demokratijos trūkumu, kurio vis dar esama dėl riboto moterų dalyvavimo vietos, nacionaliniuose ir Europos Parlamento rinkimuose;

### **Migracija**

43. mano, kad rengiant bet kurią išsamią imigracijos politikos programą, būtina atsižvelgti į ją įtakojančius veiksnius, kurie, visų pirma, lemia tai, kad žmonės palieka savo šalis, ir numatyti aiškų vystymo ir investicijų planą kilmės ir tranzito šalims, ypač migrantams palengvinant pinigų pervedimą į jų kilmės šalis arba įgyvendinant tokią prekybos ir žemės ūkio politiką, pagal kurią būtų gerinamos ekonominės galimybės, taip pat vystoma demokratija, teisinės valstybės principai, žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės;

44. pabrėžia, kad būtina nuolat plėtoti tinkamai finansuojamas ir ambicingas regioninės apsaugos programas, artimai bendradarbiaujant su Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiuoju komisaru ir atitinkamomis trečiosiomis šalimis;

45. ragina, kad Bendrijos integracijos, imigracijos ir prieglobsčio politika būtų paremta visaverte pagarba pagrindinėms teisėms ir Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijai, kad būtų užtikrinta veiksminga trečiųjų šalių piliečių žmogaus teisių apsauga ir visiškai gerbiamas negrąžinimo principas; pabrėžia, kad imigracijos ir prieglobsčio politikos srityse reikėtų taip pat atsižvelgti į pažeidžiamiausių grupių, pavyzdžiui, pabėgėlių, prieglobsčio prašytojų, ypač nepilnamečių ir nelydimų nepilnamečių, poreikius; ragina parengti nuoseklų ir išsamų teisinį pagrindą, kurį taikant teisėtai migracijai būtų sudaromos palankios sąlygos;

46. ragina parengti griežtesnę imigracijos politiką, kuri būtų artimai susieta su kitomis Bendrijos politikos sritimis, ypač užimtumo politika, siekiant legalia imigracija pakeisti nelegalią ir sustiprinti teigiamas migracijos pasekmes ir valstybėms narėms, ir patiems imigrantams;

47. primygtinai reikalauja parengti bendrą ES požiūrį į migraciją, pagal kurį būtų numatyta naujų politinio dialogo būdų ir bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis galimybė, siekiant pagerinti migracijos srautus, užkirsti kelią humanitarinėms tragedijoms;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

48. pabrėžia būtinybę glaudžiai susieti migracijos ir vystymosi politiką, o tai pat būtinybę aktyviau vykdyti dialogą su kilmės ir tranzito šalimis, ypač siekiant spręsti nelegalios migracijos problemą; pabrėžia, kad valstybėms narėms kartu veiksmingai kovojant su nelegalia migracija būtų sukurtos geresnės sąlygos legalios migracijos skatinimui;

### **Prieglobstis**

49. ragina toliau plėtoti bendrą Europos prieglobsčio sistemą siekiant sukurti „prieglobsčio Europą“, kaip numatyta pagal Europos imigracijos ir prieglobsčio paktą; mano, kad bendra procedūra turėtų padėti užtikrinti didesni valstybėse narėse priimamų sprendimų dėl prieglobsčio suderinamumą ir geresnę jų kokybę, taip siekiant sumažinti apsaugos skirtumus Europoje;

50. ragina Tarybą ir valstybes nares atsižvelgti į Jungtinių Tautų konvencijoje dėl pabėgėlių statuso nustatytą pabėgėlio teisinį apibrėžimą;

51. mano, kad solidarumas turi likti bendrosios imigracijos ir prieglobsčio politikos pagrindu, tačiau solidarumo sąvoka turi taip pat apimti solidarumą su tomis valstybėmis narėmis, kurios laikosi savo tarptautinių pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų apsaugos įsipareigojimų, ir užtikrinti, kad visos valstybės narės jų laikytųsi;

52. dar kartą primena, kad teisė į prieglobstį turi būti suteikiama visiems asmenims, kurie gelbstisi nuo konfliktų ir smurto; smerkia grąžinimą ir kolektyvinį išsiuntimą į šalis, kurios negerbia žmogaus teisių arba nėra pasirašę Jungtinių Tautų konvencijos dėl pabėgėlių statuso;

53. ragina pradėti derybas dėl nepriimtų ir rengiamų teisėkūros pasiūlymų dėl Europos prieglobsčio priemonių, kuriomis būtų siekiama geresnių standartų ir taisyti galiojančios teisinės bazės spragas;

54. taip pat prašo daugiau solidarumo tarp valstybių narių ir prieglobsčio prašytojų bei kitų pabėgėlių;

55. ragina valstybes nares aktyviai įsijungti į šią veiklą ir priimti visus įsipareigojimus taikyti solidarumo priemonės, pavyzdžiui, Komisijos numatytą bandomąjį projektą dėl tarptautine apsauga besinaudojančių asmenų persikirstymo Europos Sąjungoje, taip pat kitas iniciatyvas, kurios padėtų sukurti ilgalaikio valstybių narių solidarumo galimybes, taip pat skatinti regionines apsaugos programas; mano, kad tam reikėtų priimti skaidrią valstybių narių priėmimo galimybių vertinimo sistemą ir patikslinti tam skirtą Europos prieglobsčio paramos biuro kompetenciją; tuo remdamasis, ragina atvirai diskutuoti dėl esamų skirtingų galimybių nustatyti veiksmingą solidarumo mechanizmą, visų pirma, perkelti į kitą gyvenamąją vietą ES viduje;

56. šiuo požiūriu ragina kuo skubiau įteisinti vadinamąjį solidarumo ir teisingo dalijimosi atsakomybe principą, kaip numatyta SESV 80 straipsnyje, kuris apima privalomo ir neatšaukiamo solidarumo sistemą ir aktyvesnį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, ypač kaimyninėmis šalimis, siekiant padėti plėtoti jų prieglobsčio ir apsaugos sistemas, kad būtų gerbiamos pagrindinės teisės ir tarptautinės apsaugos reikalavimai, numatyti realūs lūkesčiai ir nebūtų pažeidžiama galimybė kreiptis dėl apsaugos ES;

57. mano, kad bendradarbiaujant su kilmės ir tranzito šalimis būtinas partnerystės požiūris siekiant užtikrinti, kad jos aktyviai dalyvautų padėdamos valdyti migracijos srautus, užkirsti kelią nelegaliai imigracijai, informuojant potencialius migrantus apie galimus pavojus ir rengiant veiksmingas informacijos kampanijas apie legalaus atvykimo ir (arba) legalaus darbo ES valstybėse narėse galimybes;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

58. pabrėžia, kad į visus susitarimus su kilmės ir tranzito šalimis, pavyzdžiui, Turkija ir Libija, reikėtų įtraukti skyrius dėl bendradarbiavimo migracijos srityje, skiriant deramą dėmesį toms valstybėms narėms, kurioms tenka didžiausi migracijos srautai, taip pat atkreipti dėmesį į kovą su neteisėta imigracija ir prekyba žmonėmis, palengvinant agentūros FRONTEX darbą;

59. ragina toliau bendradarbiauti stiprinant priemones, kuriomis užtikrinamas veiksmingas ir greitas tų nelegalių imigrantų, kuriems nereikia apsaugos, grąžinimas, pirmenybę suteikiant savanoriškam grįžimui;

60. ragina priimti priemones, siekiant šalinti kliūtis įgyvendinti teisę į trečiųjų šalių piliečių, teisėtai gyvenančių valstybėse narėse, šeimos susijungimą;

61. pabrėžia kaip svarbu migrantams suteikti prieigą prie teisingumo, būsto, švietimo ir sveikatos apsaugos pagal, inter alia, Tarptautinę darbuotojų migrantų ir jų šeimos narių teisių apsaugos konvenciją;

62. ragina Komisiją pateikti konkrečius pasiūlymus, skirtus veiksmingai kovoti su piktnaudžiavimu prieglobsčio procedūromis;

63. pabrėžia, kad reikėtų skatinti apykaitinę migraciją, tačiau primena, kad šio požiūrio nereikėtų suprasti kaip atlyginimų ir socialinių dempingų, ir kad nebūtų atsakoma integracijos priemonių būtinybės;

#### **Sienos ir vizos**

64. ragina, vadovaujantis SESV 67 straipsnio 2 dalies nuostatomis, patvirtinti išsamų integruoto Sąjungos sienų valdymo strategijos bendrųjų tikslų ir struktūros planą, siekiant iš tikrųjų įgyvendinti bendrąją prieglobsčio, imigracijos ir išorės sienų kontrolės politiką;

65. ragina taikyti strateginį požiūrį vizų politikos srityje siekiant ir toliau derinti veiksmus, vidaus taisykles ir tarptautinius įsipareigojimus, taip pat siekiant, kad trečiosios šalys valstybėms narėms taikytų vienodas sąlygas;

66. ragina Komisiją padaryti atitinkamas išvadas dėl vizų ir readmisijos susitarimų, taip pat dėl jau taikomų dvišalių pasienio vietinio eismo susitarimų tarp Europos Sąjungos ir rytinių kaimyninių šalių įgyvendinimo, taip pat dėl vizų liberalizavimo proceso Vakarų Balkanuose siekiant sudaryti aiškių kriterijų ir individualių gairių rinkinį, skirtą dabartiniams vizų palengvinimo susitarimams įvertinti ir patobulinti siekiant sukurti bevizių kelionių erdvę, kad galima būtų užtikrinti platesnius žmonių tarpusavio ryšius;

67. ragina Komisiją trečiosioms šalims veiksmingiau taikyti vizų abipusiškumo principą ir taip užtikrinti, kad jos šiuo požiūriu taikytų vienodas sąlygas visiems ES piliečiams, atnaujinti savo strategiją ir naudoti visas turimas priemones, pavyzdžiui, sankcijas, taip pat šį klausimą įtraukti į visas derybas su atitinkamomis trečiosiomis šalimis;

68. mano, kad FRONTEX, būdama pagrindinė bendrosios Sąjungos imigracijos strategijos priemonė, turi visapusiškai gerbti migrantų žmogaus teises; ragina vykdyti geresnį parlamentinį agentūros veiklos tikrinimą ir pritaria agentūros įgaliojimų peržiūrai – įskaitant aiškų grąžinimo veiksmų pagrindą, kuris atitiktų tarptautinius žmogaus teisių standartus, ir regioninių bei specializuotųjų biurų steigimą – siekiant stiprinti agentūros vaidmenį;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

69. primena, kad be galo svarbu, jog FRONTEX, koordinuodama ir pavienius bendrus veiksmus, ir nuolatines misijas, galėtų pasikliauti galimybe naudotis valstybių narių jai skiriamais ištekliais;

70. ragina visas susijusias valstybes nares spręsti praktinius ir (arba) teisinius klausimus, susijusius su atitinkamų valstybių narių, dalyvaujančių bendrose operacijose, išteklių naudojimu;

71. primena, kad siekiant kuo greičiau pradėti veiklą būtinos Šengeno informacinė sistema II (SIS II) ir Vizų informacinė sistema (VIS); mano, kad veikiant SIS II bus atlikti dideli patobulinimai ir atliekamos naujos funkcijos, pavyzdžiui, biometrinių duomenų įvedimas ir perspėjimų tarpusavio susiejimas, o tai padės gerinti išorės sienų kontrolę ir didinti saugumą;

72. primygtinai reikalauja, kad tol, kol turimos priemonės nebus visiškai veiksmingos, saugios ir patikimos, nebūtų pradėtos taikyti naujos sienų valdymo priemonės ar plataus masto duomenų saugojimo sistemos, ir ragina nuodugniai įvertinti naujų priemonių, susijusių su atvykimu ar išvykimu, registruoto keleivio programa, keleivio duomenų įrašais ir iš anksto išduodamų kelionės leidimų sistema, proporcingumą ir būtinumą;

### **Vaikų apsauga**

73. pabrėžia Lisabonos sutarties svarbą, kadangi pagal ją Chartija tampa teisiškai privaloma, o jos 24 straipsnyje konkrečiai reglamentuojamos vaiko teisės ir numatyta, *inter alia*, kad „visuose valstybės ar privačių institucijų veiksmuose, susijusiuose su vaikais, pirmiausia turi būti vadovaujamas vaiko interesais“;

74. mano, kad labai svarbu, jog visose šios srities ES priemonėse būtų atsižvelgiama į vaikų teises, nustatytas JT vaiko teisių konvencijoje ir pripažįstamas Chartijoje, ir šios teisės būtų skatinamos, taip pat ragina stiprinti su vaikų apsauga susijusius ES veiksmus visoje LSTE;

75. ragina valstybes nares gerbti ir įgyvendinti vaiko teises, įtvirtintas JT vaiko teisių konvencijoje;

76. ragina ES aktyviau spręsti su bet koku vaikų išnaudojimu, pvz., smurtu, diskriminacija, socialine atskirtimi ir rasizmu, vaikų darbu, prostitucija ir prekyba vaikais, susijusias problemas ir skatinti suderintas pastangas apsaugoti vaikus ir ginti jų teises taikant JT vaiko teisių konvenciją, kuri būtų ES veiksmų orientyras ir egzistuojančių teisės aktų dalinio pakeitimo pagrindas;

77. mano, kad skubiai reikia spręsti atskirtų ir nelydimų vaikų apsaugos klausimą, atsižvelgiant į ypatingą jiems gresiantį pavojų;

78. pabrėžia, kad rengiant imigracijos politiką būtina atsižvelgti į vaiko teises ir ypatingą dėmesį atkreipti į vaikus, kurių padėtis itin pažeidžiama; mano, kad reikia parengti ambicingą Europos strategiją šioje srityje;

79. ragina valstybes nares užtikrinti, kad, šioje srityje taikant ES prieglobsčio, migracijos ir kovos su prekyba žmonėmis politiką, su vaikais migrantais visų pirma būtų elgiamasi kaip su vaikais, taip pat ragina užtikrinti, kad jie galėtų naudotis savo kaip vaikų teisėmis, ypač teise į šeimos susijungimą, ir nebūtų diskriminuojami; taigi primygtinai reikalauja, kad ES veiksmų plane dėl nelydimų nepilnamečių iš trečiųjų šalių būtų užtikrinta, jog:

a) visi nelydimi vaikai ES gautų specialią apsaugą ir pagalbą;

**2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis**

- b) ES numatytų paramos valstybėms narėms veiksmus, kuriais būtų ieškoma saugaus, konkretaus ir ilgalaikio sprendimo kiekvienam vaikui, užtikrinant jo interesus;
- c) tais atvejais, kai siekiant apsaugoti vaiko interesus geriausia jį grąžinti į trečiąją šalį, bendradarbiaujant su šalimi, į kurią jis grąžinamas, būtų organizuojamas tinkamas grąžinimo ir reintegravimo procesas;
- d) ES bendradarbiautų su trečiosiomis šalimis, siekdama užkirsti kelią nesaugiai migracijai ir sudaryti galimybes vaikams šiose šalyse;

80. ragina ypatingą dėmesį skirti lydimiems ar nelydimiems nepilnamečiams siekiant užtikrinti, kad jie jokia būdu nebūtų sulaikomi;

81. pažymi, kad vaikai, kilę iš trečiųjų šalių, gali būti išnaudojami darbe ir šiuo požiūriu tapti labai pažeidžiamais, ypač tose šalyse, kuriose jiems neteikiama tinkama pagalba ir apsauga, nes jie neturi jų statusą patvirtinančių dokumentų, taigi; primygtinai reikalauja, kad ES darbo, prieglobsčio, migracijos ir prekybos žmonėmis politikos srityse šios problemos būtų pripažįstamos ir sprendžiamos;

#### ***Duomenų apsauga ir saugumas***

82. pažymi didėjančią interneto svarbą ir pastebi, kad dėl visuotinio ir atviro interneto pobūdžio būtina nustatyti visuotinai taikomus duomenų apsaugos, saugumo ir žodžio laisvės standartus; ragina Tarybą ir Komisiją imtis iniciatyvos sukurti visuotinę sistemą tokiems standartams nustatyti; mano, kad labai svarbu griežtai apriboti, apibrėžti ir reguliuoti atvejus, kuriais privati interneto bendrovė gali būti įpareigojama atskleisti duomenis valdžios institucijoms, ir užtikrinti, kad šiuos duomenis naudojančioms valdžios institucijoms būtų taikomi griežčiausi duomenų apsaugos standartai;

83. primygtinai ragina užtikrinti, kad visose Sąjungos politikos srityse būtų atsižvelgiama į su duomenų apsauga susijusį pagrindinių teisių aspektą ir teisę į privatumą;

84. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į technologijų plėtrą ir plataus masto informacinių sistemų kūrimą, būtina stiprinti asmens duomenų ir privatumo apsaugos aspektą;

85. mano, kad principas, kai į privatumą atsižvelgiama projektuojant (angl. „privacy by design“), turi būti esminis visuose procesuose, dėl kurių gali kilti pavojus gyventojų asmeninei informacijai ir gali žlugti visuomenės pasitikėjimas įstaigomis, kurios tvarko informaciją apie asmenis;

86. pažymi, kad dėl prieinamumo principo sudaromos galimybės keistis asmens duomenimis, kurie nebuvo teisėtai ir teisiškai surinkti, todėl jį būtina sustiprinti nustatant bendrąsias taisykles; išreiškia abejones dėl geresnių sąlygų sudarymo operatyvinei veiklai, kai nenustatyta europinių apibrėžčių ir bendrųjų standartų dėl slaptybų tyrimų, piliečių sekimo ir t. t.;

87. mano, kad prieš numatant ES veiksmus šioje srityje turėtų būti nustatyti aiškūs pagrindinių teisių apribojimų proporcingumo ir būtinumo vertinimo kriterijai; be to, mano, kad prieš priimant sprendimą visada turėtų būti kruopščiai išanalizuotos bet kokio pasiūlymo pasekmės;

88. išreiškia susirūpinimą vis platesniu mastu taikoma profiliavimo praktika (angl. profiling), kuri pagrįsta kompiuteriuose saugomų duomenų gavybos technologijomis ir bendru duomenų apie nekaltus piliečius rinkimu, prevencijos ir kontrolės tikslais; primena, kad labai svarbu, jog teisėsaugos veiksmai būtų paremti pagarba žmogaus teisėms, nekaltumo prezumpcijos principu, teise į privatumą ir duomenų apsaugą;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

89. džiaugiasi pasiūlymu dėl tarptautinių duomenų apsaugos standartų; pabrėžia, kad duomenų apsaugos susitarimai su trečiosiomis šalimis turėtų būti vykdomi visiškai skaidriai ir Parlamentui atliekant demokratinę kontrolę, o Europos lygmens duomenų apsaugos standartų taikymas trečiojoje šalyje yra būtina sąlyga keitimuisi duomenimis vykdyti;

90. džiaugiasi pasiūlymu dėl išsamios ES ir trečiųjų šalių duomenų apsaugos sistemos; ragina nuodugniai įvertinti visų susijusių teisės aktų (antiteroristinių, policijos ir teismų bendradarbiavimo, imigracijos, transatlantinių sutarčių ir kt.) nuostatas dėl privatumo ir duomenų apsaugos;

91. teigiamai vertina tai, kad Stokholmo programoje buvo pabrėžta technologijų svarba veiksmingai užtikrinant asmens duomenų ir privatumo apsaugą;

92. ragina Europos Sąjungą pardemonstruoti savo pasiryžimą visose politikos srityse atsižvelgti į specialius pažeidžiamų asmenų poreikius;

93. pabrėžia, kad reikia nustatyti aiškesnius ir griežtesnius informacijos, kuria tarpusavyje keičiasi valstybės narės, ir naudojimosi bendrais ES registrais apribojimus; laikosi nuomonės, kad priešingu atveju sukūrus didelius ES lygmens registrus kiltų pavojus asmens neliečiamybei, o registrai galėtų tapti neveiksmingi ir padidėtų informacijos nutekėjimo ir korupcijos rizika;

94. ragina valstybes nares stiprinti tarpusavio pasitikėjimą ir labiau pasikliauti kitų šalių gebėjimais didinti saugumą; mano, kad tarpusavio pasitikėjimas taip pat priklauso nuo veiksmingo ir nuolatinio tikslaus įvairiose valstybėse narėse vykdomų veiksmų efektyvumo ir rezultatų vertinimo;

### **Civilinė ir komercinė teisė šeimų, piliečių ir verslo labui**

#### *Geresnės piliečių ir verslo atstovų galimybės naudotis civiline teise*

95. mano, kad civilinės teisenos srities prioritetai visų pirma turėtų padėti tenkinti pavienių piliečių ir verslo atstovų poreikius, t. y. turėtų būti nuolat paprastinami teisingumo mechanizmai ir kuriamos paprastesnės, aiškesnės ir labiau prieinamos procedūros, kad būtų užtikrinamas tinkamas pagrindinių teisių ir vartotojų apsaugos įgyvendinimas; taigi nors ir palankiai vertina Komisijos sprendimą teikti pasiūlymą dėl paveldėjimo ir testamentų ir Žaliąją knygą dėl sutuoktinių turto režimo separacijos ir skyrybų atvejais, ragina:

— toliau stengtis skatinti alternatyvų ginčų sprendimą, ypač siekiant gerinti vartotojų galimybę naudotis teisingumo sistema; kolektyvinio ieškinio tvarkos Bendrijos lygmeniu taikymas turėtų padėti užtikrinti geresnes galimybes piliečiams ir verslo atstovams siekti teisingumo, tačiau tuo pačiu metu tai neturi nereikalingai suskaidyti nacionalinę proceso teisę;

— teikti pasiūlymus dėl paprastos ir autonominės Europos banko sąskaitų arešto ir laikino banke laikomų lėšų įšaldymo sistemos, reikalavimo legalizuoti dokumentus panaikinimo, dėl nuostatų, kurios padėtų užpildyti reglamento „Roma II“<sup>(1)</sup> spragas, susijusias su asmens teisėmis ir garbės bei orumo pažeidimu, dėl galutinio dvišalių susitarimų dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų pripažinimo bei vykdymo problemos sprendimo, prireikus prie kitos Stojimo sutarties, kuri bus sudaryta, pridedant protokolą; taip pat reikia apsvarstyti pasiūlymą priimti tarptautinę priemonę, pagal kurią būtų galima nuodugniai tikrinti visus trečiųjų šalių teismų sprendimus prieš juos pripažįstant ir vykdančioms valstybėse narėse; atsižvelgiant į nuostatas, kurios padėtų užpildyti Teisingumo Teismo nurodytas bendrovių teisės spragas, teikti pasiūlymą dėl pažeidžiamų suaugusiųjų apsaugos ir pasiūlymą dėl reglamento, pagal kurį būtų nustatyta su santuoka ir tėvų atsakomybe susijusiose bylose taikytina teisė, vadovaujantis svarbiausių vaiko interesų apsauga ir partnerių tarpusavio nediskriminavimu, kuris prireikus galėtų būti priimtas taikant tvirtesnio bendradarbiavimo procedūrą;

<sup>(1)</sup> 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 864/2007 dėl nesutartinės prievolės taikytinos teisės („Roma II“) (OL L 199, 2007 7 31, p. 40).

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

- nuodugnai apsvarstyti, kokia turėtų būti laikinoji Bendrijos priemonė, kuri papildytų nacionalinių teismų numatytas priemones, taip pat apsvarstyti skirtingus nacionalinius teisinius metodus, taikomus nuosavybės teisei išsaugoti ir kitiems panašioms mechanizms, tarptautinio įvaikinimo pripažinimą ir bendrą nacionalinių civilinio statuso dokumentų tarpusavio pripažinimo klausimą;
- iki 2013 m. parengti Bendrijos kolizijų sprendimo kodeksą, kuriame būtų apibendrinti visi šios srities Bendrijos priimti reglamentai ir pažymėti Briuselio konvencijos, kurios sudarymas buvo didžiulis tarptautinės privatinės teisės pasiekimas, 45-ąsias metines;
- išnagrinėti daugybės iki šiol priimtų naujoviškų Europos civilinio proceso srities teisės aktų praktinį taikymą, siekiant, kur įmanoma, juos supaprastinti ir kodifikuoti viename teisės akte, kuris apimtų visus priimtus šios srities Bendrijos teisės aktus;

96. atkakliai tvirtina, kad negalima skubėti panaikinti egzekvatūros procedūros, taikomos pagal reglamentą „Briuselis I“<sup>(1)</sup>, ir kad reikėtų numatyti atitinkamas apsaugos priemones;

97. su susidomėjimu išnagrinėtų pasiūlymus, kuriais siekiama sukurti 28-ą neprivalomą sistemą, skirtą tarpvalstybinių aspektų turintiems civilinės teisės klausimams, susijusiems su šeimos teise, asmenų teisėmis ir nuosavybės teise;

98. pabrėžia, kad būtina toliau skatinti ES dalyvavimą teisinėje srityje tarptautiniu lygmeniu ir siūlyti bendrus sprendimus ir daugiašales priemones; mano, kad ypač svarbu glaudžiai bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, Hagos konferencija tarptautinės privatinės teisės klausimais ir Europos Taryba; taip pat mano, kad ES turėtų skatinti ir remti trečiąsias šalis, ypač ES kaimynes, jungtis prie tarptautinių teisminių susitarimų ir kad tai ypač svarbu šeimos teisės ir vaikų apsaugos srityse;

#### **Visų bendrosios rinkos teikiamų galimybių panaudojimas pasitelkiant Europos sutarčių teisę**

99. ragina Komisiją paspartinti darbą Europos sutarčių teisės srityje, kuris atliekamas remiantis teoriniu Bendros pagrindų sistemos projektu (BPSP), taip pat kitais moksliniais darbais Europos sutarčių teisės srityje, ir visapusiškai įtraukti Parlamentą į atvirą ir demokratinį procesą, kurio rezultatas turėtų būti politinės Bendros pagrindų sistemos (BPS) priėmimas; pabrėžia, kad politinė BPS turėtų tapti savanoriška ir tiesiogiai taikoma priemone, kuri padėtų sutarties šalims, *inter alia*, bendrovėms ir vartotojams, laisvai rinktis Europos bendrovių teisę kaip jų sandorį reglamentuojančią teisę;

100. pakartoja, kad Komisija turėtų pateikti į kuo daugiau kalbų išverstą BPSP ir kitus mokslo darbus, siekdamą užtikrinti, kad visi suinteresuotieji asmenys galėtų juos perskaityti, o Europos ir nacionaliniai teisės aktų leidėjai jau galėtų juos naudoti kaip neprivalomą teisinę priemonę; primygtinai reikalauja, kad jau dabar į atitinkamas BPSP nuostatas būtų nuolat ir įdėmiai atsižvelgiama rengiant visus Komisijos pasiūlymus ir poveikio vertinimą, susijusius su sutarčių teise;

101. ragina Komisiją siekti, kad būtų įgyvendintas jos naujas pasiūlymas pateikti standartines sutartis, kurios būtų savanoriškai naudojamos tam tikruose sektoriuose vadovaujantis BPS;

<sup>(1)</sup> 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 12, 2001 1 16, p. 1).

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

***Geresnė teisėkūra teisingumo srityje***

102. pabrėžia, kad su teisiniu bendradarbiavimu susijusi Europos teisėkūra turi būti kuo kokybiškesnė ir grindžiama tinkamai atliktu poveikio vertinimu, kad piliečiams ir įmonėms būtų numatytos veiksmingos priemonės; apgailestauja dėl to, kad anksčiau šioje srityje nebuvo atliekami tinkami poveikio vertinimai; pažymi, kad neseniai padaryta pažanga, ir išpareigoja pasirūpinti, kad artimiausiu metu būtų atlikta vieno Komisijos parengto poveikio vertinimo kritinė analizė;

103. yra tvirtai įsitikinęs, kad, siekiant užtikrinti minimalų nepriklausomos kontrolės lygį atliekant poveikio vertinimą, reikėtų sudaryti nepriklausomą ekspertų grupę, kuri vietoje tikrintų Poveikio vertinimo valdybos teikiamų nuomonių kokybę, o suinteresuotųjų šalių atstovams taip pat turėtų būti leidžiama dalyvauti atliekant poveikio vertinimą;

104. mano, kad teisinis bendradarbiavimas labai svarbus siekiant kuo labiau suderinti ne tik skirtingų valstybių narių civilinį, bet ir baudžiamąjį procesą; taigi mano, kad reikėtų skatinti suderinti procesines teises, kurias piliečiai turi ne tik valstybių narių civiliniame procese, bet ir baudžiamajame procese;

***Europos teisminės kultūros kūrimas***

105. ragina sukurti Europos teisminę kultūrą, į kurią įeitų visi teisės aspektai; siekiant šio tikslo nurodo, kad:

- nepaprastai daug naudos gali duoti ES aukščiausiųjų teismų pirmininkų tinklas, Europos teismų tarybų tinklas, Europos Sąjungos valstybių tarybų ir aukščiausiųjų administracinių teismų asociacija, Europos generalinių prokurorų tinklas *Eurojustice*, teismo pareigūnai ir teisininkai, kurie koordinuotų ir remtų teisėjų profesinį mokymą ir skatintų valstybių narių teisės sistemų tarpusavio supratimą, taip pat palengvintų tarptautinių ginčų ir problemų sprendimą; minėtųjų institucijų veikla privalo būti remiama ir jai turi būti skiriamas pakankamas finansavimas; atsižvelgiant į tai, kartu su minėtais teisiniais tinklais ir siekiant išvengti nereikalingo programų ir struktūrų dubliavimosi turi būti parengtas visiškai finansuojamas Europos teisėjų profesinio mokymo planas, ir tai sudarys galimybes įsteigti Europos teisminę akademiją, kurią sudarytų Europos teisėjų mokymo tinklas ir Europos teisės akademija;
- turi būti rengiama aktyvi politika, skirta užsienio teisės išmanymui ir tarpusavio supratimui skatinti, siekiant užtikrinti didesnę teisinį tikrumą ir skatinti tarpusavio pasitikėjimą, būtinus abipusiam pripažinimui; vykdančią šią politiką turi būti sudaryta galimybė keistis patirtimi, vykdyti mainus, vyksti su vizitais, keistis informacija ir rengti teisininkams ir teisėjams skirtus kursus, o taip pat koordinuoti esamas nacionalines teisės mokymo sistemas visoje ES ir teisininkams bei teisėjams rengti pažintinius nacionalinės teisės kursus;

106. taigi, ragina Komisiją skatinti universitetus, kitus specializuotus aukštojo mokslo institutus ir kompetentingas profesines organizacijas sukurti bendrą teisėjų ir teisininkų mokymo taškų ir (arba) kreditų sistemą; ragina Komisiją visoje ES įkurti teisės mokymo institucijų, akredituotų rengti teisininkams ir teisėjams skirtus supažindinimo su nacionaline teise, lyginamąją ir Europos teise kursus, pastovų ir nuolatinių tinklų;

***E. teisingumas: piliečiams, teisininkams ir teisėjams skirta priemonė***

107. ragina dėti daugiau pastangų ir remti bei kurti e. teisingumo sistemą Bendrijos lygmeniu, kad piliečiai ir verslo atstovai turėtų galimybę siekti teisingumo, ir mano, kad:

- įgyvendinant dvišalius projektus bendradarbiaujančios valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tokio pobūdžio veiklą būtų galima perkelti į Bendrijos lygmenį, siekiant išvengti nereikalingo dubliavimo;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

- dabartiniai Bendrijos civilinės teisės, o ypač proceso teisės, aktai turėtų būti labiau suderinami su informacinių technologijų naudojimu, ypač kalbat apie Europos mokėjimo įsakymo ir ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo tvarką, įrodymų rinkimo civilinėse bylose reglamentą<sup>(1)</sup> ir alternatyvų ginčų sprendimą, turėtų būti imamasi veiksmų dėl elektroninių dokumentų ir skolininkų turto skaičdrumo; turėtų būti siekiama, kad civilinis tarptautinio pobūdžio bylų procesas taptų paprastesnis, pigesnis ir spartesnis;
- turėtų būti toliau tobulinamos tokios elektroninės priemonės kaip Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema (ECRIS) ir Šengeno informacinė sistema;

108. mano, kad e. teisingumas turėtų supaprastinti piliečių prieigą prie teisinės pagalbos, sutrumpinti teismų procedūras ir pagerinti teismo proceso veiksmingumą, ir todėl ragina į būsimą daugiakalbį e. teisingumo portalą įtraukti prieigą prie teisės duomenų bazių, elektroninių teisminių ir neteisminių priemonių, pažangiųjų sistemų, kurios padėtų piliečiams suprasti, kaip spręsti teisinės problemas, ir išsamius registrus, teisės specialistų katalogus ir aiškias kiekvienos valstybės narės teisinės sistemos gaires;

109. mano, kad portalas taip pat turėtų būti sukurtas taip, kad juo, kaip priemone, galėtų naudotis teisėjai, teismo pareigūnai, nacionalinių teisingumo ministerijų tarnautojai ir praktikuojantys teisininkai, – visiems šiems asmenims būtų suteikiama saugi prieiga prie atitinkamos portalo dalies; ragina užtikrinti, kad šioje portalo dalyje būtų galima saugiai bendrauti, rengti vaizdo konferencijas, kad teismai tarpusavyje ir su proceso šalimis galėtų keistis dokumentais (bylų skaitmeninimas), suteikti galimybę patikrinti elektroninius parašus ir užtikrinti tinkamas tikrinimo sistemas, taip pat suteikti keitimosi informacija priemones;

110. ragina Komisiją užtikrinti, kad visi būsimi teisės aktai civilinės teisės srityje būtų parengti taip, kad juos būtų galima naudoti pasitelkiant interneto programas, kurias naudojant reikėtų įvesti kuo mažiau laisvai pasirenkamo teksto; ragina imtis veiksmų siekiant, užtikrinti, kad, kai reikia, pagalba internetu būtų teikiama visomis oficialiomis kalbomis ir kad internete būtų prieinamos elektroninio vertimo paslaugos; be to, kai reikia užtikrinti dokumentų įteikimą, būtinos nuostatos, pagal kurias būtų užtikrinta, kad dokumentus būtų galima įteikti ir ryšius palaikyti elektroniniu paštu bei pasirašyti juos elektroniniu būdu, taip pat, kai reikia liudyti žodžiu, reikėtų skatinti naudoti vaizdo konferencijas; be to, mano, kad į visus būsimus pasiūlymus turėtų būti įtrauktas pagrįstas Komisijos pareiškimas, kad atliktas palankumo e. teisingumui auditas;

111. ragina Europos nuosprendžių registrų informacinėje sistemoje (ECRIS) aiškią vietą skirti įrašams apie su lytimi susijusius smurtinius nusikaltimus;

### **Baudžiamosios teisenos prioritetai**

112. ragina sukurti ES baudžiamosios teisenos erdvę, grindžiamą pagarba pagrindinėms teisėms, tarpusavio pripažinimo principu ir būtinybe išsaugoti nacionalinių baudžiamosios teisės sistemų suderinamumą; tokiai erdvei sukurti reikėtų:

- plataus užmojo, nekaltumo prezumpcija pagrįstos procesinių garantijų baudžiamosiose bylose teisinės priemonės, kurią taikant būtų užtikrinama galimybė naudotis visomis teisėmis į gynybą;
- išvystytos teisinės bazės, pagal kurią būtų užtikrinamas pagrindinio principo, kad negalima teisti du kartus už tą patį nusikaltimą (lot. ne bis in idem), taikymas, palengvintas baudžiamųjų bylų perdavimas valstybėse narėse ir jurisdikcijos kolizijų sprendimas, taip pat užtikrinamos aukšto lygio garantijos ir teisė į gynybą, veiksmingos galimybės naudotis minėtomis teisėmis ir žalos atlyginimo priemonėmis;
- išsamios teisinės tvarkos, pagal kurią nusikaltimo aukoms, ypač terorizmo, organizuoto nusikalstamumo, prekybos žmonėmis ir su lytimi susijusio smurto aukoms, valstybių narių lygmeniu būtų suteikiama, kiek įmanoma didesnė apsauga, įskaitant deramą žalos atlyginimą ir liudininkų apsaugą;

<sup>(1)</sup> 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose (OL L 174, 2001 6 27, p. 1).

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

- bendro teisinio pagrindo, pagal kurį liudytojams būtų suteikiama visokeriopa apsauga;
- minimalių reikalavimų, susijusių su sąlygomis kalėjimuose ir sulaikymo įstaigose, ir bendro ES kalinių teisių rinkinio, įskaitant tinkamas kompensavimo taisykles neteisėtai sulaikytiems ar nuteistiems asmenims, kurio taikymas būtų sustiprintas sudarant ES ir trečiųjų šalių susitarimus dėl nuteistųjų asmenų grąžinimo, visiškai įgyvendinant 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą Nr. 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje <sup>(1)</sup>, ir numatant pakankamą ES finansavimą tiek sulaikymo įstaigų tose valstybėse narėse, kurių įstaigos perpildytos, statybai pagal regioninius saugumo planus, tiek socialinio perkėlimo programų įgyvendinimui;
- patvirtinti Europos teisėkūros priemonę, kurios pagalba tarptautinių nusikalstamų organizacijų pelnas ir turtas būtų konfiskuojami ir panaudojami socialinėms reikmėms;
- išsamaus teisės akto dėl įrodymų rinkimo ir jų leistinumo baudžiamosiose bylose;
- priemonių, kuriomis užtikrinamas pakankamas biudžeto finansavimas teisei pagalbai;
- kovos su smurtu, ypač smurtu prieš moteris ir vaikus, priemonių;

113. pabrėžia, kad imantis kovos su nelegalia imigracija veiksmų reikia atsižvelgti į pastangas, dedamas siekiant kovoti su prekyba žmonėmis, be to, imantis šių veiksmų jokia būdu negali būti baudžiamos ypač pažeidžiamos šių nusikaltimų aukos, visų pirma, moterys ir vaikai, arba pažeidžiamos jų teisės;

114. pabrėžia, kad Europoje viena iš keturių moterų yra patyrusi arba patiria vyrų smurtą; taigi ragina Komisiją esamoje ES sistemoje sustiprinti teisinį pagrindą siekiant užtikrinti, kad į bet kokią smurtą prieš moteris būtų reaguojama remiantis plačiu lyčių aspektu pagrįstu smurto prieš moteris apibrėžimu; prašo, kad remiantis šiuo teisiniu pagrindu būtų parengta direktyva ir Europos kovos su smurtu prieš moteris veiksmų planas, kuriuos įgyvendinant būtų užkertamas kelias smurtui, užtikrinama nukentėjusiųjų apsauga ir kaltinamųjų baudžiamasis persekiojimas; ragina valstybes nares tinkamai atsižvelgti į specifinę imigrantų, ypač jaunų merginų, kurios gerai integravęsi ES (dažnai turinčių dvigubą pilietybę) ir kurios tėvų šeimoje ar turėdamos intymius ryšius dėl religinių ir kultūrinių ar tradicinių priežasčių tampa pagrobimų, neteisėto įkalinimo, fizinio smurto ir psichologinio išnaudojimo aukomis, padėti ir užtikrinti, kad būtų priimti teisės aktai, kuriuose būtų numatytos veiksmingos pagalbos ir apsaugos priemonės;

115. reikalauja, kad į lyčių klausimą būtų atsižvelgiama visuose kovos su prekyba žmonėmis politikos rengimo etapuose;

***Nuosekli daugiasluoksnė saugumo strategija. Savo piliečius ginanti Europa (Kova su nusikalstamumu tuo pačiu metu užtikrinant piliečių teises)***

116. kritikuoja tai, kad nėra išsamaus pagrindinio veiksmų plano, nustatančio ES saugumo ir sienų valdymo strategijos bendrus tikslus ir struktūrą, taip pat informacijos apie tarpusavyje susijusių programų ir sistemų (esamų, rengiamų arba politikos plėtros lygmeniu) suderinimą ir tai, kaip būtų galima optimizuoti jų tarpusavio sąveiką; mano, jog svarstydama ES saugumo ir sienų valdymo strategijos struktūrą, Komisija visų pirma turėtų ištirti galiojančių teisės aktų veiksmingumą, kad būtų galima užtikrinti optimalią šių sistemų sąveiką;

<sup>(1)</sup> OL L 327, 2008 12 5, p. 27.

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

117. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būsimais ES veiksmams šioje srityje būtų išsamiai atsižvelgiama į ypatingą svarbą turinčias pagrindines teises ir laisves, būtų išlaikyta saugumo ir laisvės pusiausvyra, taip pat, kad šis tikslas būtų tinkamai stebimas ir organizuojamas; yra įsitikinęs, kad labai svarbūs teisinės valstybės, veiksmingos teisminės peržiūros ir atskaitomybės principai;

118. pagal naują Lisabonos sutartyje numatytą institucinę sistemą įsipareigoja kartu dirbti su Komisija ir Taryba ir, rengiant ES baudžiamųjų bylų teisinę tvarką, sutelkti pastangas ES piliečių laisvei remti; yra įsitikinęs, kad piliečių apsauga nuo terorizmo ir organizuotų nusikaltimų turėtų būti sustiprinta veiksmingomis teisėkūros ir veiklos priemonėmis, atsižvelgiant į visuotinius šių reiškinių aspektus, ir aiškiai apibrėžta teisės aktuose, kurie suteiktų ES piliečiams visišką jų teisių apsaugą, įskaitant teisę ginčyti neadekvačias ar neaiškias taisykles bei netinkamą taisyklių įgyvendinimą;

119. mano, kad valstybės narės turėtų apsvarstyti, kokios yra bendros ES teisinės tvarkos baudžiamosiose bylose parengimo galimybės;

120. ragina ES pripažinti netiesioginių terorizmo aukų orumą, drąsą ir kančią ir pabrėžia, kad svarbiausia ginti ir remti terorizmo aukų teises, o vėliau teikti joms finansines kompensacijas; pripažįsta, jog moterys, netiesiogiai nukentėjusios nuo terorizmo, yra itin pažeidžiamos;

121. ragina patvirtinti išsamų teisinį pagrindą, pagal kurį nukentėjusiesiems būtų siūloma tinkama apsauga ir kompensacijos, būtent, priimti pamatinį sprendimą, kuriuo būtų iš dalies keičiamos galiojančios nukentėjusiųjų apsaugos priemonės; mano, kad ypač svarbu parengti bendrą strategiją, kurioje būtų nuosekliai ir ryžtingai reaguojama į nukentėjusiųjų poreikius ir teises, taip pat būtų užtikrinama, kad su nukentėjusiais nebūtų elgiamasi kaip su nusikaltėliais;

122. teigiamai vertina pagalbą nusikaltimų aukoms, įskaitant smurtą ir seksualinį priekabiavimą patyrusias moteris, nes tai yra prioritetas pirmininkaujančios Švedijos tikslas; ragina Tarybą į Stokholmo programą įtraukti išsamią Europos strategiją, kuria būtų siekiama panaikinti smurtą prieš moteris ir kuri apimtų prevencines priemones (pvz., sąmoningumo vyrų smurto prieš moteris klausimu ugdymą), aukų apsaugos politiką, įskaitant atskirą skirsnį apie nusikaltimo aukų teises, sustiprinti paramą nusikaltimų aukoms, ypač jaunoms merginoms, kurios vis dažniau tampa sunkių nusikaltimų aukomis, taip pat konkrečias nusikaltėlių baudžiamojo persekiojimo priemones; ragina Ispaniją per savo pirmininkavimo laikotarpį visiškai įgyvendinti Stokholmo programoje numatytą veiksmų planą ir kas mėnesį teikti Parlamentui padarytos pažangos ataskaitas;

123. mano, kad tikslas sukurti saugią Europą yra legitimus, ir sutinka, kad svarbu nuolat plėtoti ir stiprinti bendrą ES kovos su terorizmu, organizuotu nusikalstamumu, nelegalia imigracija, prekyba žmonėmis ir seksualine prievarta politiką;

124. ragina parengti išsamią visos Europos kovos su organizuotu nusikalstamumu strategiją, pagal kurią būtų sutelkti valstybių narių, Europos institucijų, specializuotųjų ES agentūrų ir informacijos keitimosi tinklų ištekliai ir pastangos; pabrėžia, kad šiuo metu organizuotas ekonominis nusikalstamumas, pavyzdžiui, tabako kontrabanda, lemia tai, kad sumažėja įplaukų, tai kenkia ir taip sudėtingai daugelio ES valstybių narių finansinei padėčiai, ir ragina nedelsiant priimti veiksmingas prevencines priemones;

125. mano, kad tolesni kovos su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu veiksmai turėtų būti labiau nukreipti į pagrindinių teisių apsaugą ir turėtų deramai apsaugoti liudytojus, skatinti tuos, kurie bendradarbiauja atskleidžiant teroristų tinklus, vykdyti prevencijos ir integracijos politiką, daugiausia dėmesio skiriant rizikos grupėms priklausantiems asmenims, ir kad visais atvejais pirmenybė turėtų būti teikiama etiškomis ekonominėms ir socialinėms prevencijos priemonėms ir terorizmo aukų žalos patirtos atlyginimo ir kompensavimo priemonėms;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

126. mano, kad labai svarbu, jog ES dėtų daug ryžtingų pastangų, kuriomis siektų kovoti su prekyba žmonėmis, nes tai – vis didesnė problema, be to, su prekyba žmonėmis turi būti kovojama ir pačioje ES, ir už jos ribų, taip pat mano, kad visi pasiūlymai dėl priemonių turi būti nagrinėjami atsižvelgiant į lyčių aspektą; mano, kad ES ir valstybės narės turi, visų pirma, kovoti su prekybos žmonėmis aukų paslaugų paklausa ir pradėti taikyti sankcijas, rengti mokymą ir sąmoningumo ugdymo kampanijas; laikosi nuomonės, kad kadangi prekyba žmonėmis seksualiniais tikslais sudaro absoliučiai didžiausią tokių nusikaltimų dalį (JT duomenimis, 79 proc.), reikia aiškiai nustatyti tokių paslaugų pirkimo paklausos ir prekybos žmonėmis masto ryšį ir pripažinti šį faktą; ir kad jei būtų kontroliuojama seksualinių paslaugų pirkimo paklausa, taip pat mažėtų prekybos žmonėmis mastas;

127. ragina skatinti skaidrumą ir vientisumą ir, atsižvelgiant į tikslus orientuotą planą ir periodinio prieškorupcinių priemonių, kurių ėmėsi valstybės narės, ypač ES parengtų įgyvendinimo priemonių, vertinimo rezultatus, aktyviau kovoti su korupcija, itin daug dėmesio skiriant tarpvalstybinei korupcijai; taip pat ragina numatyti visapusišką kovos su korupcija politiką ir periodiškai persvarstyti jos įgyvendinimą;

128. ragina aktyviai remti pilietinės visuomenės vykdomą kovos su korupcija ir sąžiningumo stebėseną, taip pat piliečių dalyvavimą kovoje su korupcija, neapsiriboti pradėtomis rengti šios politikos srities konsultacijomis ir tiesioginių ryšių kanalų nustatymu, bet taip pat skirti išteklių ir rengti programas siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų lengvai naudotis jiems suteiktomis galimybėmis;

129. atkreipia dėmesį į tai, kad padaugėjo tapatybės vagysčių, ir ragina kartu su interneto paslaugų teikėjais ir vartotojų organizacijomis parengti išsamią ES kovos su elektroniniu nusikalstamumu strategiją ir įsteigti ES biurą, kuris teiktų pagalbą tapatybės vagysčių ir tapatybės sukčiavimo aukoms;

130. ragina paaiškinti elektroninės erdvės jurisdikcijos nustatymo ir teisinio pagrindo taikymo taisykles siekiant skatinti tarpvalstybinius tyrimus, taip pat teisėsaugos institucijų ir paslaugų teikėjų bendradarbiavimo susitarimus, ypač siekiant kovoti su vaikų pornografija internete;

131. ragina parengti veiksmingesnę ir kryptingesnę politiką siekiant toliau įgyvendinti policijos ir teismų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, vis dažniau į bylų tyrimą įtraukiant Europą ir Eurojustą, ypač nagrinėjant organizuoto nusikalstamumo, sukčiavimo, korupcijos ir kitų sunkių nusikaltimų, keliančių rimtą pavojų piliečių saugumui ir ES finansiniams interesams, bylas;

132. ragina kasmet skelbti išsamų pranešimą apie nusikalstamumą ES, apibendrinantį su konkrečiomis sritimis susijusius pranešimus, kaip antai organizuoto nusikalstamumo grėsmės vertinimas ir Eurojusto metinis pranešimas, ir pabrėžia, kad siekiant kovoti su terorizmu ir tarpvalstybiniais nusikaltimais, pvz., prekyba žmonėmis ir elektroniniais nusikaltimais, ir siekiant jų išvengti reikia įvairias sritis apimančio požiūrio ir išsamos strategijos;

133. ragina Komisiją ir valstybes nares glaudžiai bendradarbiauti siekiant keistis pažangiąja ir praktiškai kovos su radikalėjimu politikos srityje įgyta patirtimi; atsižvelgdamas į tai, mano, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turi galimybę keistis pažangiąja patirtimi ir spręsti radikalizmo ir susiskaldymo klausimus, taigi ragina jas dalyvauti rengiant kovos su terorizmu strategijas;

134. ragina skatinti vieni kitus pažinti ir vieni kitais pasitikėti, dalyvauti bendruose mokymuose ir kartu su Europos policijos koledžu steigti bendras policijos bendradarbiavimo grupes ir rengti studentų mainų programas ir šitaip skatinti valstybių narių policijos bendradarbiavimą;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

135. ragina Komisiją ir Europos Vadovų Tarybą nedelsiant ištaisyti teisinę padėtį, susidariusią dėl Teisingumo Teismo sprendimų tam tikrose bylose, susijusiose su juodųjų sąrašų sudarymu, ypač *Kadi* byloje <sup>(1)</sup>, ir taisant padėtį atsižvelgti į pagrindines susijusių asmenų teises, įskaitant teisę į teisingą teismo procesą ir į žalos atlyginimą;

136. ragina tobulinti Europos nuosprendžių registrų informacinę sistemą (ECRIS) siekiant užtikrinti galimybę neleisti, kad tokie pat nusikaltimai, ypač nusikaltimai prieš vaikus, būtų vykdomi skirtingose valstybėse narėse;

137. ypač ragina Komisiją pradėti pirmąsias diskusijas ir konsultacijas su suinteresuotomis šalimis, įskaitant pilietinę visuomenę, dėl visų aspektų, susijusių su Europos prokuratūros, atsakingos už kovą su nusikaltimais, kenkiančiais ES finansiniams interesams, įsteigimu pagal SESV 86 straipsnį;

138. pabrėžia būtinybę parengti išsamią Europos saugumo strategiją, pagrįstą valstybių narių saugumo planais, griežtesniu solidarumo principo taikymu ir objektyviu papildomos naudos, gaunamos dėl ES agentūrų, tinklų veiklos ir keitimosi informacija, vertinimu; ketina kartu su nacionaliniais parlamentais atidžiai stebėti visą Tarybos veiklą operatyvaus bendradarbiavimo ES vidaus saugumo klausimais srityje;

139. ragina Tarybą ir Komisiją parengti saugumo strategijas, kuriose būtų aptariamai tarptautinio nusikaltamumo ir terorizmo vidaus ir išorės aspektai; primygtinai reikalauja, kad ES vadovautųsi visapusiškesniu požiūriu į Europos saugumo ir gynybos politiką, taip pat į teisingumo ir vidaus reikalų politiką;

140. ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares įvertinti ir persvarstyti galiojančius tarptautinius, Europos ir nacionalinius teisės aktus ir politiką dėl narkotikų ir skatinti žalos mažinimo, prevencijos ir gydymo politiką, ypač atsižvelgiant į vykstančias JT konferencijas šia tema;

#### ***Operatyvinės tarnybos, agentūros ir techninės priemonės***

141. mano, kad labai svarbu stiprinti Eurojustą ir Europolą, ir įsipareigoja kartu su nacionaliniais parlamentais aktyviai dalyvauti apibrėžiant, vertinant ir kontroliuojant minėtųjų institucijų veiklą, ypač siekiant iširti galimybę padaryti pažangą steigiant Europos prokuratūrą;

142. teigia, kad reikia tęsti ir net sustiprinti pastangas kovojant su finansų ir ekonomikos nusikaltimais; teigia, kad šiomis aplinkybėmis ypač svarbu apsaugoti eurą kaip Sąjungos simbolį; teigia, kad kova su prekių klastojimu, o taip pat programos Pericles konsolidavimas bei stiprinimas turėtų būti vieni iš ES pagrindinių tikslų;

143. ragina persvarstyti 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/977/TVR dėl asmens duomenų, tvarkomų vykdančios policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos <sup>(2)</sup> ir 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 dėl asmens duomenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo <sup>(3)</sup>, taip pat ir 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmens duomenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo <sup>(4)</sup> 13 straipsnį;

<sup>(1)</sup> Sujungtos bylos C-402/05 P ir C-415/05 P, *Kadi ir Al Barakaat International Foundation prieš Tarybą ir Komisiją* [2008]. Rink. I-6351.

<sup>(2)</sup> OL L 350, 2008 12 30, p. 60.

<sup>(3)</sup> OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

<sup>(4)</sup> OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

144. ragina nacionalines administracines institucijas, Europos agentūras ir jungtines operatyvines grupes artimiau ir giliau bendradarbiauti naudojantis specialiaisiais tinklais (pvz., SIS II, VIS, Muitinės informacinė sistema, „Eurodac“ – sistema pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingiau taikyti Dublino konvenciją ir teismų tinklais), taip pat skatina žvalgybos ir policijos tarnybų specialųjį bendradarbiavimą nacionalinių ir Europos lygmenimis kovojant su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu; mano, kad reiktų užtikrinti veiksmingesnį Europos policijos bendradarbiavimą tarp visų trečiųjų šalių ir Europos Sąjungos valstybių narių ir numatyti atitinkamas apsaugos priemones siekiant užtikrinti tinkamą asmens duomenų apsaugos lygį;

145. apgailestauja, kad nedaroma pažanga įgyvendinant modernesnę SIS II ir naują VIS, ir ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad siekiant išvengti tolesnio vėlavimo visai parengiamajai veiklai atitinkamais lygmenimis būtų skiriama daugiau dėmesio;

146. pabrėžia, kad būtina numatyti veiksmingą, tvarią ir saugią pagrindinių Europos IT sistemų, pvz., SIS II, VIS ir „Eurodac“, valdymo tvarką siekiant užtikrinti, kad būtų visiškai įgyvendintos visos tokioms sistemoms taikytinos taisyklės, susijusios su naudojimosi tikslu, prieigos teise, taip pat saugumu ir duomenų apsaugos nuostatomis; taigi pabrėžia, kad Europos Sąjungai būtina turėti visaapimančias ir bendras asmens duomenų apsaugos taisykles;

147. primena, kad kuriant LSTE labai naudinga tai, kad tam tikrose srityse įsteigtos agentūros, pvz., Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, Eurojustas, Europolas, FRONTEX ir Europos prieglobsčio paramos biuras; mano, kad atsižvelgiant į tai, jog LSTE pagrindą sudaro Šengeno erdvė, svarbiausia ir netgi būtina įsteigti Europos agentūrą, atsakingą už pagrindinių šios srities informacijos sistemų, kaip antai SIS II, VIS ir „Eurodac“, valdymą, nes tai būtų patikimiausias sprendimas;

148. apgailestauja, Lisabonos sutartis išgalios Tarybai ir Komisijai nespėjus pakankamai prengti priemones, būtinas „naujai pradžiai“ laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje; pažymi, kad priešingai nei tai, kas buvo atlikta, Europos saugumo ir gynybos politikos srityje, ypač dėl Išorės veiksmų tarnybos, nebuvo atliktas joks parengiamasis darbas dėl teisinių pagrindų dėl skaidrumo (SESV 15 straipsnis), duomenų apsaugos (SESV 16 straipsnis) ir ne diskriminacijos (SESV 18 straipsnis) įgyvendinimo, ir, kad dėl to gali susidaryti ilgas teisinio neaiškumo laikotarpis, kuris ypač paveiktų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę; prašo Komisijos, atsižvelgiant į minėtus faktus ir į SESV 265 straipsnį, iki 2010 m. rugsėjo 1 d. pagal įprastą teisėkūros procedūrą pateikti:

- pagrindų teisėkūros pasiūlymą, kuriame nurodomas Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų vaidmuo vertinant LSTE politiką bei agentūras, dirbančias Europos lygmeniu (įskaitant Šengeno institucijas, Europolą, Eurojustą, Frontex ir Europos prieglobsčio paramos biurą);
- peržiūrėtus Pagrindinių teisių agentūros įgaliojimus, kurie taip pat apimtų policijos ir teismų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose;
- teisėkūros pasiūlymą, kuriuo įgyvendinamas SESV 16 straipsnis ir ES sutarties 39 straipsnis, ypač atsižvelgiant į duomenų apsaugą sprendžiant saugumo klausimus, ir tuo pačiu metu praplečiant Reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl duomenų apsaugos, kurią vykdo ES institucijos, taikymo sritį;
- peržiūrėtą teisinį pagrindą, skirtą Europolui ir Eurojustui, jį suderinant su nauja ES teisine sistema;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

### **Skubūs klausimai**

149. ragina Komisiją siekiant šios politikos srities nuoseklumo ir atsižvelgiant į naują Europos Sąjungos misiją ir vaidmenį, taip pat į naują Lisabonos sutartyje numatytą teisinį pagrindą, nedelsiant siūlyti konsoliduoti 1200 skirtingų nuo 1993 m. priimtų LSTE priemonių, pradedant sritimis, kurios Europos Parlamentui pritarant laikomos prioritetinėmis; primena Komisijai, kad Parlamentas įvertins atitinkamus jos išipareigojimus per būsimus Komisijos narių klausymus; todėl prašo Komisijos kiekvienu konkrečiu atveju aiškiai išdėstyti, kuriuos pasiūlymus ketina kodifikuoti ar pateikti naują jų redakciją, ir pasilieka teisę panaudoti visus savo įgaliojimus keisti teisės aktus; mano, kad naujam LSTE teisiniam pagrindui turėtų būti suteikiamas prioritetas prieš teisėkūros aktų, kurie buvo priimti esant žymiai skirtingai konstitucinei sistemai, tęstinumą ar konsolidavimą;

150. pabrėžia, kad ypač su LSTE susijusiais teisėkūros pasiūlymais, sprendimo priėmimo procesas nuo pirmos Lisabonos įsigaliojimo dienos, turėtų būti skaidrus ir turėtų būti laikomasi šių taisyklių:

- aštuonių savaikių laikotarpio, per kurį nacionaliniai parlamentai gali patikrinti atitiktį subsidarumo kriterijui;
- ypatingo pasirenkamojo dalyvavimo (prisijungimo arba neprisijungimo), suteikto tam tikroms valstybėms (Jungtinei Karalystei, Airijai ir Danijai);
- ir naujų deleguotų įgaliojimų (SESV 290 straipsnis) ir įgyvendinimo priemonių, nurodytų SESV 291 straipsnyje, kurioms šiuo metu dar nėra teisinio pagrindo;

mano, kad tais atvejais, kai teisėkūros procedūra pradėta taikant Nicos sutarties nuostatas, pagal kurias su Parlamentu tik konsultuojamasi, kaip yra daugelio sričių, susijusių su LTSE, atvejais, ir Parlamentas pateikė nuomonę, teisėkūros procedūra pagal Lisabonos sutartį turėtų būti vėl pradėta nuo pirmojo svarstymo tam, kad Parlamentas galėtų pateikti savo poziciją, žinodamas savo kompetenciją;

151. pabrėžia, kad priešingai nei tai, kas buvo nurodyta Pirmininkaujančios valstybės sudarytame Stokholmo programos projekte, kai iškyla pavojus pagrindinėms teisėms, ES išorės politika turi atitikti ES vidaus teisės aktų sistemą, o ne priešingai; prašo, kad būtų nedelsiant informuotas apie planuojamas ar vyksiančias derybas dėl tarptautinių susitarimų, susijusių su LSTE, ypač dėl tų, kurie remiasi dabartinės ES sutarties 24 ir 38 straipsniais; mano, kad iki kito ES ir JAV vadovų susitikimo būtina skirti ypatingą pirmenybę suformuluoti nuoseklią, bendrą strategiją dėl ateities santykių su JAV LSTE srityje, ypač atsižvelgiant į šių susitarimų sudarymą;

- vykdyti „Bendrijos stebėjamą“ dėl elektroninio kelionės leidimo sistemos (ECLS) bevizio režimo susitarimo;
- ES ir JAV keleivių pavardžių įrašų susitarimą;
- ES ir JAV susitarimą dėl prieigos prie finansinių duomenų (SWIFT), tinkamai atsižvelgiant į ES ir JAV susitarimus dėl abipusės teisės pagalbos ir ekstradicijos;
- ES ir JAV sistemą dėl duomenų apsaugos jais keičiantis saugumo sumetimais;

152. ragina Komisiją supaprastinti finansavimo programas, parengtas siekiant padėti sukurti LSTE, ir padaryti jas prieinamesnes; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad rengiant naujas finansines programas reikia vadovautis finansinio solidarumo principu;

2009 m. lapkričio 25 d., trečiadienis

153. pasilieka teisę teikti konkrečius pasiūlymus, kai su Parlamentu bus konsultuojamasi dėl teisėkūros veiksmų programos;

154. ragina iki 2012 m. pradžios atlikti Stokholmo programos laikotarpio vidurio peržiūrą ir vertinimą;

\*

\*

\*

155. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

## Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių ekonominė ir prekybos partnerystė

P7\_TA(2009)0091

**2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių ekonominės ir prekybos partnerystės prieš prasidedant 2009 m. gruodžio 9 d. Briuselyje vykšančiai aštuntajai Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių ministrų konferencijai dėl prekybos**

(2010/C 285 E/03)

*Europos Parlamentas,*

- atsižvelgdamas į Barselonos deklaraciją, priimtą per pirmąją Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių prekybos konferenciją, vykusią 1995 m. lapkričio 27-28 d., kuria pradėta Europos Sąjungos (ES) ir Viduržemio jūros pietinės bei rytinės pakrantės šalių (VJPRPŠ) partnerystė,
- atsižvelgdamas į 2003 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Platesnė Europos kaimynystė: nauja santykių su mūsų rytų ir vakarų kaimynais struktūra“ (COM(2003)0104), jos 2004 m. gegužės 12 d. Europos kaimynystės politikos (EKP) strateginį dokumentą (COM(2004)0373), 2004 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatą dėl pasiūlymų dėl veiksmų planų pagal Europos kaimynystės politiką (EKP) (COM(2004)0795) ir veiksmų planus Izraeliui, Jordanijai, Marokui, Palestinos savivaldos administracijai, Tunisui ir Libanui ir į Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. spalio 24 d. reglamentą (EB) Nr. 1638/2006, išdėstantį bendrąsias nuostatas, kurios nustato Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę <sup>(1)</sup>,
- atsižvelgdamas į Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimus, steigiančius Europos Bendrijų ir jų valstybių narių ir Tuniso <sup>(2)</sup>, Izraelio <sup>(3)</sup>, Maroko <sup>(4)</sup>, Jordanijos <sup>(5)</sup>, Egipto <sup>(6)</sup>, Libano <sup>(7)</sup> ir Alžyro <sup>(8)</sup> asociacijas, taip pat Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių laikinąją asociacijos susitarimą dėl prekybos ir bendradarbiavimo tarp Europos Bendrijų ir Palestinos išsivadavimo organizacijos (PIO) (palankų Palestinos savivaldos administracijai) <sup>(9)</sup>,

<sup>(1)</sup> OL L 310, 2006 11 9, p. 1.

<sup>(2)</sup> OL L 97, 1998 3 30, p. 2.

<sup>(3)</sup> OL L 147, 2000 6 21, p. 3.

<sup>(4)</sup> OL L 70, 2000 3 18, p. 2.

<sup>(5)</sup> OL L 129, 2002 5 15, p. 3.

<sup>(6)</sup> OL L 304, 2004 9 30, p. 39.

<sup>(7)</sup> OL L 143, 2006 5 30, p. 2.

<sup>(8)</sup> OL L 265, 2005 10 10, p. 2.

<sup>(9)</sup> OL L 187, 1997 7 16, p. 3.